

WVD gezinshereniging
beperken SP pooier-
boys aanpakken PvdA
meldcode genitale
verminking PVW vol-
wassenenstrafrecht
16-jarigen CDA laatste-
kanscampussen CU
producten kinderarbeid
weren GroenLinks
meer inspraak jongeren

Weinig aandacht in verkiezingsprogramma's voor kinderrechten

ONDERGESCHOVEN KINDJE

De meeste politieke partijen hebben opvallend weinig beleidsvoornemens op het gebied van kinderrechten in hun verkiezingsprogramma's. De PVV en VVD willen zelfs de minimumleeftijd voor volwassenenstrafrecht verlagen. Alleen de SP pleit voor strikte naleving van het VN-Kinderrechtenverdrag.

Het belang van het kind moet centraal staan bij alle maatregelen die kinderen aangaan.' Dat stelt artikel 3 van het VN-Kinderrechtenverdrag.

In de beleidsvoorstellen van de verschillende politieke partijen in de Tweede Kamer is daar evenwel weinig van terug te zien. Wie de verkiezingsprogramma's van de partijen in de Tweede Kamer leest, moet wel concluderen dat de nieuwe Kinderombudsman het de komende jaren druk zal krijgen. Alleen de SP stelt dat Nederland zich strikt moet gaan houden aan het VN-Kinderrechtenverdrag.

Van de aanstelling van de nieuwe minister voor Jeugd en Gezin is drie jaar geleden een belangrijke signaalfunctie uitgegaan. Op de twee kleine christelijke partijen na noemen de partijen deze minister echter niet in hun nieuwe verkiezingsprogramma. De SGP stelt: 'om aan het belang van gezin en jeugd uitdrukking te geven.' De VVD en GroenLinks willen dit nieuwe ministerie juist afschaffen. GroenLinks ziet liever een departement Onderwijs, Cultuur en Jeugd.

VEEL TE VERBETEREN

'Het aantal kinderen in vreemdelingenbewaring is gestegen, er zijn meer slachtoffers van seksuele uitbuiting, de wachtlijsten in de jeugdzorg zijn onaanvaardbaar en er zitten meer jongeren in voorlopige hechtenis'.

In hun Jaarbericht Kinderrechten 2009 constateren Defence for Children en UNICEF dat in Nederland nog veel te verbeteren is op het gebied van vreemdelingenrecht, uitbuiting,

jeugdzorg en jeugdstrafrecht. Hoewel de verschillende partijen op de meeste van deze terreinen beleidsvoorstellen doen in hun verkiezingsprogramma's, wegen zij de belangen van kinderen lang niet altijd mee.

Het thema uitbuiting is vooral bij de linkse(re) partijen karig bedeed. De PvdA, GroenLinks en D66 zwijgen over maatregelen tegen kinderhandel, kinderporno of kinderarbeid. De

SP pleit daarentegen voor een harde aanpak van

pooierboys en controle op kinderhandel bij adoptie. De kleine christelijke partijen maken zich sterk voor een ferm optreden tegen kinderhandel, kinderporno en illegale adoptie.

De ChristenUnie (CU) wil daarnaast – net als de Partij voor de Dieren – geen producten meer in de winkel die het resultaat zijn van kinderarbeid. Maatregelen tegen kindermisbruik zijn terug te vinden bij het CDA ('Europees register voor daders') en VVD ('krachtig bestrijden'). De PVV wil verhoging van de minimumleeftijd voor prostituees naar 21 jaar.

In de jeugdzorg vraagt alleen de SP expliciet om meer capaciteit, ook in gezinshuizen en pleeggezinnen. GroenLinks is de enige partij die het inspraakrecht voor jongeren wil versterken. Ook pleit GroenLinks samen met het CDA, de CU en D66 voor meer invloed voor ouders in de jeugdzorg. Ouders moeten een persoonsgebonden budget kunnen inzetten (D66) of een rol krijgen in de Centra voor Jeugd en Gezin (CDA). De PVV wil die centra daarentegen afschaffen. De VVD wil alleen energie steken in kinderen die

Het thema
'uitbuiting
van kinderen'
is vooral bij
linkse partijen
stiefmoederlijk
bedeed

Kinderrechten en	uitbuiting	jeugdzorg	kinder mishandeling	jeugdstrafrecht	vreemdelingenrecht
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken opsporingscapaciteit kinderporno • Europees register daders van misbruik 	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkenheid ouders bij opzetten en besturen van Centra voor Jeugd en Gezin 	<ul style="list-style-type: none"> • Huisverbod handhaven als middel tegen huiselijk geweld • Aanpak van totale gezinsproblematiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Laatste-kanscampussen – eventueel onder dwang – voor risicojongeren • ‘Strafdienstplicht’ overlastplegers vanaf 14 jaar, eventueel gecombineerd met nachtdetentie en leerstraf • Special aanpak voor daders jonger dan 12 jaar: gedragscorrectie, betrekken ouders en aanpak achterliggende problemen 	<ul style="list-style-type: none"> • Herenigen van alleenstaande minderjarige vreemdelingen met hun familie in land van herkomst • Opzetten van opvangvoorzieningen voor minderjarigen in landen van herkomst als familieleden niet te traceren zijn
PvdA	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meer ruimte voor professionaal • Aanpak verkokering 	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte meldcode én medisch certificaat tegen genitale verminking • Voldoende opvangplekken voor slachtoffers 	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geen gezinnen met kinderen in de cel of op straat
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Meer kennis over kinderporno bij overheid en politie • Harde aanpak pooierboys. Ook zonder aangifte • Vervolg van de daders • Bij adoptie controle op kinderonvoering en -handel 	<ul style="list-style-type: none"> • Meer contacturen voor jeugdhulpverleners • Meer plekken in de jeugdzorg • Opsluiten van jongeren voorkomen. • Meer gezinshuizen, pleeggezinnen en opvangplekken voor zwerfjongeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Laagdrempelige centra voor opvoedingsondersteuning • Permanente campagne tegen kindermishandeling • Meer behandelplaatsen voor slachtoffers 	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vreemdelingenbewaring mag nooit bij kinderen. • Kinderen bouwen zelf verblijfsrechten op
VD	<ul style="list-style-type: none"> • Krachtige bestrijding kindermisbruik • Meldplicht kindermisbruik 	<ul style="list-style-type: none"> • Energie steken in de kinderen die het meest hulp nodig hebben 	<ul style="list-style-type: none"> • Krachtige bestrijding kindermishandeling • Zware straffen voor genitale verminking, mogelijk zelfs verlies verblijfsvergunning • Meldplicht voor kindermishandeling en genitale verminking 	<p>Volwassenstrafrecht toepassen bij ernstige geweldsdelicten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gezinshereniging beperken tot partner en kinderen onder de 16 jaar
PVV	<p>Minimum prostitutieleeftijd naar 21 jaar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geen centra Jeugd en Gezin 	<ul style="list-style-type: none"> • Afschaffen verjaring van gewelds- en zedenmisdrijven • Vrouwenbesnijdenis zwaar bestraffen 	<ul style="list-style-type: none"> • Heropvoedingskampen • Verlagen strafrechtelijke meerderjarigheidsgrens naar 16 jaar 	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>
GroenLinks	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pleegzorg stimuleren, • Meer aandacht voor de positie van migrantenjongeren • Inspraakrecht in de jeugdzorg voor jongeren en ouders 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve opvoedhulp voor probleemgezinnen 	<ul style="list-style-type: none"> • Preventie van misdaad staat voorop 	<ul style="list-style-type: none"> • Bijzonder aandacht voor kwetsbare groepen, zoals minderjarigen • Minderjarigen onder geen beding in vreemdelingendetentie
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> • Harde aanpak pooierboys • Bij kinderporno ook providers aansprakelijk stellen • Producten weren die strijdig zijn met internationale afspraken over kinderarbeid • Opvang van minderjarigen in de prostitutie 	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders en het sociaal netwerk de regie over het gezin geven 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijwillige opvoedondersteuning via het Centrum voor Jeugd en Gezin 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak ouders van overlastgevend jeugd onder de 12 met lichte gezagsmaatregel • Ingrijpen in ouderlijk gezag alleen met tussenkomst rechter 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbetering leefomstandigheden (jonge) asielzoekers • Kinderen niet in detentie • Verblijf geven aan minderjarige kinderen langer dan tien jaar in procedure en geworteld in de samenleving
D66	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het kind centraal stellen. • Inzetten van PGB of PVB mogelijk maken • Investering in de geestelijke gezondheid van jongeren 	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<p>Pedagogische doelstelling is leidend</p>	<p>Geen kinderen in de cel</p>
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op producten die geproduceerd zijn met kinderarbeid 	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geen uitgeprocedeerde asielzoekers met kinderen op straat
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Actief optreden tegen kinderhandel en illegale adoptie • Strenge straffen voor kinderporno • Verplicht kinderpornofilter voor providers • Meer geld voor tegengaan van kinderprostitutie • Meer opvang voor minderjarige prostituties 	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen ingrijpen in het gezin als veiligheid van het kind in het geding is • Uitbreiding van de steun over weeskinderen en andere kwetsbare kinderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Training van huisartsen voor signaleren kindermishandeling • Nazorg voor gezinnen bij onterechte melding van kindermishandeling 	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>	<p>Geen kindspecifieke beleidsvoornemens</p>

Bestrijding
overgewicht
en drugs-
gebruik houdt
Nederlandse
partijen meer
bezig

de hulp van jeugdzorg het meest nodig hebben.

HARDE LIJN

Op het gebied van jeugdstrafrecht spreken vier partijen geen intentie uit om de huidige situatie te verbeteren. De PVV en de VVD willen kinderrechten zelfs inperken. De PVV pleit voor verlaging van de strafrechtelijke meerderjarigheidsgrens

naar zestien jaar, de liberalen

willen volwassenenstrafrecht toepassen bij ernstige geweldsdelicten. Ook het CDA kiest voor een harde lijn met de invoering van laatste-kanscampussen en een strafdiensplicht vanaf veertien jaar – eventueel in combinatie met nachtdetentie.

De christendemocraten vragen met de CU wel om een aparte aanpak voor kinderen tot twaalf jaar.

De helft van de partijen vindt dat minderjarige asielzoekers nooit mogen worden vastgezet. SP en CU stellen dat kinderen zelf verblijfsrechten opbouwen – ‘zeker als ze geworteld zijn in de samenleving’ (CU). Het CDA stelt dat alleenstaande minderjarigen zo veel mogelijk terug moeten naar hun vaderland, ook als ze daar geen familie meer hebben. Van de VVD mogen kinderen ouder dan zestien niet worden verenigd met hun gezin in Nederland.

Her en der in de verkiezingsprogramma's zijn er nog maatregelen te vinden met een positieve uitwerking op kinderrechten. Vooral de SP en CU springen er uit. Zo pleit de CU voor jeugdparticipatie in gemeenten.

Alle partijen samen besteden relatief veel aandacht aan onderwijs en talentontwikkeling en aan de bescherming van kinderen tegen overgewicht, drugs en alcohol. De conclusie moet echter luiden dat de rechten van minderjarigen voor de meeste partijen een ondergeschoven kindje blijven.

‘GEEN KINDEREN IN DETENTIE’

Elsa van de Loo (21) is sinds oktober 2009 VN-jongerenvertegenwoordiger van Nederland.

In New York praat ze mee over VN-resoluties, in Nederland luistert ze naar zo veel mogelijk jongeren. Elsa weet nog niet wat ze op 9 juni gaat stemmen.

‘Ik zal zeker letten op onderwerpen als participatie en studie-financiering. Zelf vind ik duurzaamheid een belangrijk thema.

Ik ben blij met de komst van de Kinderombudsman. Die kan letten op de naleving van kinderrechten.’

In Nederland worden helaas nog steeds minderjarige asielzoekers én jongeren die opvang nodig hebben in detentie geplaatst, aldus Elsa. ‘Dat moet de politiek voorkomen. Op de dag van de kinderrechten heb ik met kinderen de VN nagespeeld en gevraagd welke rechten zij belangrijk vinden. Ze kwamen bijvoorbeeld met het recht op liefde, op spelen, op een eigen identiteit. Niet zo gek eigenlijk. Politici moeten meer naar kinderen en jongeren luisteren.’

‘KRIJGEN MIJN KINDEREN STRAKS NOG STUDIEFINANCIERING?’

Jurgen Franse (18) is lid van de jongerenraad van Borsele (Jong Lokaal Bokaal 2008). Hij weet nog niet op welke partij hij gaat stemmen, wel welke thema's zijn aandacht hebben. ‘Ik wil zeker weten hoe de situatie is als ik straks ga werken en een gezin krijg. Blijft mijn leefomgeving groen, wordt niet alles volgebouwd? Wat gebeurt er met de hypotheekrenteaftrek, de AOW-leeftijd? Krijgen mijn kinderen straks nog studiefinanciering? En, niet te vergeten, hoe zit het met mijn eigen studiefinanciering?’ Dat laatste raakt Jurgen direct. ‘Wat betreft kinderrechten hecht ik veel waarde aan onderwijs op alle niveaus, hét middel om de kansen van toekomstige generaties te vergroten. Daarnaast is het belangrijk dat de positie van het gezin in de samenleving wordt gewaarborgd. Zo kunnen kinderen opgroeien in een veilige omgeving.’

GOEDE SCHOLEN VOOR IEDEREEN

Josephine Zwaan (19) is hoofdredactrice van het magazine van Jongeren Actief voor Amsterdam (JAA!), een jongerenadviesorgaan van de gemeente en andere instellingen. JAA! is winnaar van de Jong Lokaal Bokaal 2009, een prijs voor gemeenten die zich inzetten voor jeugdparticipatie. Zo is de organisatie betrokken geweest bij de ontwikkeling van de XXXS-pas waarmee jongeren korting op cultuur krijgen en bij een kleurenblind deurbelid in de horeca. Josephine is als kiezer nog zwevende. ‘Belangrijke

onderwerpen zijn voor mij duurzaamheid en onderwijs. Ik wil kwalitatief goede scholen, die toegankelijk zijn voor iedereen. Alle kinderen moeten hun talenten breed kunnen ontwikkelen. Ik hoor politici niet vaak praten over kinderen en jongeren, waarschijnlijk omdat het hun kiezers niet zijn. In Amsterdam wordt zeker rekening gehouden met de belangen van kinderen en jongeren, maar in andere steden is dat minder goed geregeld. Dat is een punt van aandacht.’